

YÖNETMELİK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan:

**ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARIN YÖNETİMİ
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sürdürülebilir şekilde çevrenin korunması için;

a) Döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliği ilkeleri esas alınarak atık elektrikli ve elektronik eşyaların oluşumunun önlenmesine, önlenemediği durumlarda oluşan atık elektrikli ve elektronik eşyaların ayrı toplanmasına ve bertaraf edilecek atık elektrikli ve elektronik eşyaların miktarının azaltılması için yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm, geri kazanım yöntem ve hedeflerinin belirlenmesine,

b) Atık elektrikli ve elektronik eşyaların sıfır atık yönetim sistemi dâhil belirli bir yönetim sistemi içinde çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde yönetilmesine,

c) Elektrikli ve elektronik eşya üreticileri için genişletilmiş üretici sorumluluğunun uygulanmasına dair çerçevenin belirlenmesine,

yönelik strateji ve politikalar ile idari, hukuki ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik;

a) EK-1/A'da yer alan kategorilere dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyaları kapsar. EK-1/A'da yer alan kategorilere giren ürünlerin ayrıntılı listesi EK-1/B'de verilmiştir.

b) Aşağıda yer alan elektrikli ve elektronik eşyaları kapsamaz:

1) Bu Yönetmeliğin kapsamında olmayan bir ürünün parçasını oluşturacak şekilde özel olarak tasarlanmış ve monte edilmiş, işlevini ancak bu ekipmanın bir parçası olduğu takdirde yerine getirebilen elektrikli ve elektronik eşyaları.

2) Özel olarak askeri amaç taşımayan ürünler hariç, ülke güvenliğinin korunmasına yönelik ekipman, silah, mühimmat ve savaş gereçlerinde bulunan elektrikli ve elektronik eşyaları.

(2) Bu Yönetmelik;

a) EK-2/A'da yer alan kategorilerde sınıflandırılan piyasaya arz edilen tüm elektrikli ve elektronik eşyaları kapsar. EK-2/A'da belirtilen kategorilere ilişkin örneklere EK-2/B'de yer verilmiştir. Bu Yönetmeliğin kapsamına giren ürünler, EK-2/B'de yer alan örneklerle sınırlı olmayıp, bu örneklerde yer almayan ancak EK-2/A'da yer alan kategorilere dâhil olan EEE'ler de bu Yönetmeliğin kapsamındadır.

b) Aşağıda yer alan elektrikli ve elektronik eşyaları kapsamaz:

1) Bu Yönetmeliğin kapsamında olmayan bir ürünün parçasını oluşturacak şekilde özel olarak tasarlanmış ve monte edilmiş, işlevini ancak bu eşyanın bir parçası olduğu takdirde yerine getirebilen elektrikli ve elektronik eşyaları.

2) Uzaya gönderilmek için tasarlanmış ürünleri.

3) Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletleri.

4) Büyük ölçekli sabit kurulumları (Bu kurulumun bir parçası olacak şekilde özel olarak tasarlanmamış ve kurulmamış ekipmanlar hariç).

5) Tip onaylı olmayan elektrikli iki tekerlekli araçlar hariç yolcu ve eşya taşımacılığında kullanılan araçları.

6) Sadece profesyonel kullanıma sunulan karayolu dışında kullanılan hareketli makineleri.

7) Yalnızca araştırma ve geliştirme çalışmaları amacıyla özel olarak tasarlanmış ve sadece işletmeler arasında kullanıma sunulan ürünleri.

8) Flamanlı ampülleri.

9) Vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazları ve kullanım ömrü sona ermeden önce enfeksiyon yapıcı olması beklenen; tıbbi cihazlar ve in vitro tanı cihazlarını.

10) Özellikle askeri amaçlara yönelik silahlar, mühimmat ve savaş malzemeleri dâhil olmak üzere ülke güvenliğinin temel çıkarlarının korunması için gerekli teçhizatı.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendi ile ikinci fıkranın (b) bendinin (10) numaralı alt bendinde belirtilen malzemelerin nitelikleri Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinin (9) numaralı alt bendinde belirtilen malzemelerin nitelikleri, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.

(5) Bu Yönetmelik, 23/6/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik ve ürün, güvenlik ve sağlığa yönelik ilgili

mevzuat gerekliliklerine aykırılık teşkil etmeyecek şekilde uygulanır.

(6) Bu Yönetmelik, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ve 22/8/2020 tarihli ve 31221 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yenilenmiş Ürünlerin Satışı Hakkında Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla uygulanır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci, 11 inci ve 12 nci maddeleri ile 24/12/2020 tarihli ve 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 103 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ajans: Türkiye Çevre Ajansı (TÜÇA),
- b) Atık elektrikli ve elektronik eşya (AEEE/E-atık): 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan atık tanımına uyan elektrikli ve elektronik eşyalar ile atık olduğu andaki bütün bileşenlerini, unsurlarını ve ihtiva ettiği sarf malzemelerini,
- c) Atık elektrikli ve elektronik eşya işleme: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-2/A ve EK-2/B’inde yer alan arındırma, sökülme, parçalama gibi ön işlemler de dâhil olmak üzere geri kazanım ya da bertaraf işlemlerini,
- ç) Atık elektrikli ve elektronik eşya işleme tesisi: Atık elektrikli ve elektronik eşya işleme faaliyeti gösteren tesisleri,
- d) Atık getirme merkezi: Ayrı biriktirilen atıkların geri kazanıma ve/veya bertarafa gönderilmesi amacıyla bırakıldığı ve 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğinde tanımlanan yerleri,
- e) Ayrı toplama: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde tanımlanan işlemi,
- f) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- g) Bertaraf: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinde tanımlanan işlemi,
- ğ) Bileşen: Elektrikli ve elektronik eşyaların çalışması için bir araya getirilmesi gereken, tüketici/son kullanıcı için kendi başına doğrudan işlevi olmayan ve nihai ürün niteliği taşımayan her bir ayrı parçayı,
- h) Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler: Belirli yerde kalıcı olarak kurulumu ve sökülümü profesyonel kişiler tarafından yapılan, bir endüstriyel imalat tesisinde veya araştırma geliştirme tesisinde profesyonel kişiler tarafından kullanılan ve bakımı yapılan, spesifik bir uygulama için birlikte çalışan büyük ölçekli makine, ekipman ve/veya bileşen grubunu,
- ı) Büyük ölçekli sabit kurulumlar: Montajı, kurulumu ve sökülümü profesyonel kişiler tarafından yapılan, önceden tanımlanmış ve belirlenmiş bir yerde bir binanın veya yapının parçası olarak kalıcı şekilde kullanılması amaçlanan ve yalnızca aynı özellikte tasarlanmış bir cihazla değiştirilebilen çeşitli tipteki ekipmanları ve cihazları,
- i) Çevre izin ve lisans belgesi: 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında düzenlenen geçici faaliyet belgesi/çevre izin ve lisansı belgesini,
- j) Dağıtıcı/distribütör: Elektrikli ve elektronik eşyayı piyasada bulunduran tedarik zincirindeki herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) EEE bilgi sistemi: Bu Yönetmelik kapsamındaki elektrikli ve elektronik eşyalara ilişkin beyan ve bildirimlerin gerçekleştirileceği, genişletilmiş üretici sorumluluğu uygulamaları kapsamındaki çalışmalara ait bilgi ve belgelerin sunulacağı Bakanlıkça hazırlanan/hazırlatılan çevrimiçi programı,
- l) Elektrikli ve elektronik eşya (EEE): EK-1/A ve EK-2/A’da yer alan kategorilere dâhil olan ve alternatif akımla 1000 Volt’u, doğru akımla da 1500 Volt’u geçmeyecek şekildeki kullanımlar maksadıyla tasarlanmış olan, uygun bir biçimde çalışması için elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olan eşyaları ve bu akım ve alanların üretimi, transferi ve ölçümüne yarayan eşyaları,
- m) Eysel AEEE: Hanelerden kaynaklanan ve özellikleri ile miktarı açısından hane kaynaklılarla benzerlik gösteren ticari, kurumsal, endüstriyel ve diğer kaynaklardan gelen AEEE ile hem hane hem de hane dışındaki kullanıcılar tarafından kullanılması muhtemel EEE’lerden kaynaklanan AEEE’yi,
- n) Finans anlaşması: Mülkiyet devrine imkân sağlayıp sağlamadığına bakılmaksızın, herhangi bir ürünle ilgili olarak gerçekleştirilen tüm kredi, kira, kiralama ve vadeli satış anlaşması veya düzenlemesini,
- o) Genişletilmiş üretici sorumluluğu: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendinde tanımlanan sorumluluğu,
- ö) Geri dönüşüm: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (z) bendinde tanımlanan işlemi,
- p) Geri kazanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (aa) bendinde tanımlanan işlemi,

r) Gönüllü anlaşma: Bakanlık ve/veya TÜÇA ile ekonomik işletmeler, lisanslı firmalar ve yetkili idareler arasında bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin yerine getirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar kapsamında yapılan anlaşmayı,

s) İl müdürlüğü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü,

ş) İl Sıfır Atık Yönetim Planı: Sıfır Atık Yönetmeliğinde tanımlı planı,

t) İthalat: Başka ülkeler, serbest bölgeler veya ilgili mevzuat uyarınca bu bölgelere eşdeğer kabul edilen özel birimler menşeli ürün, eşya ve/veya malzemenin Türkiye Gümrük Bölgesi içinde millileştirilerek serbest dolaşıma sokulmak sureti ile yurt içine alınmasını,

u) Karayolu dışında kullanılan hareketli makineler: Çalışması sırasında sabit; çalışma konumları arasında sürekli veya yarı sürekli hareket veya hareketlilik gerektiren, yerleşik güç kaynağına sahip ve sadece profesyonel kullanıma sunulan makineleri,

ü) Kullanılmış EEE: Sahibi tarafından atılmadığı veya atma niyeti ya da yükümlülüğü bulunmadığı ve daha sonra kullanıma vermeyi amaçladığı için atık olarak kabul edilmeyen EEE'yi,

v) Kütle-denge bildirimi: AEEE işleme tesisine kabul edilen ve işlenen atıklar ile bakiye atıklara ve atık işleme faaliyeti neticesinde oluşan/üretilen ürünlere ilişkin Bakanlığın çevrimiçi sistemi kullanılarak yapılan bildirimi,

y) Mobil atık getirme merkezi: Belirli süreler içerisinde farklı noktalara hizmet vermek amacıyla kullanılan gerektiğinde yeri değiştirilebilen taşınabilir özellikte, farklı tür atıkları ayrı ayrı toplamak amacıyla birden fazla biriktirme ekipmanının birlikte bulunduğu atık toplama noktasını ve/veya atık getirme merkezine bağlı olarak kullanılan atık toplama taşıtlarını,

z) Nihai ürün: Tüketici/son kullanıcı için piyasaya arz edilen ve kullanım kılavuzunda üretici tarafından belirtilen kullanım amacını karşılayan, herhangi bir kişi tarafından gerçekleştirilebilen basit ayarlardan başka bir ayarlama veya bağlantı olmadan kullanılabilen ve doğrudan işlevi olan herhangi bir ürünü,

aa) Önleme: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğğ) bendinde tanımlanan işlemi,

bb) Piyasada bulundurma: Elektrikli ve elektronik eşyanın ticari bir faaliyet yoluyla bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için yurt içi piyasaya sağlanmasını,

cc) Piyasaya arz: Elektrikli ve elektronik eşyanın ilk kez yurt içinde piyasada bulundurulmasını,

çç) Tehlikeli atık: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-3/A'sında yer alan tehlikeli özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşıyan ve aynı Yönetmeliğin EK-4'ünde altı haneli atık kodunun yanında yıldız (*) işareti bulunan atıkları,

dd) Tıbbi cihaz/vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar/in vitro tanı cihazı: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun ilgili mevzuatında tanımlanan cihazları,

ee) Toplama: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (İİ) bendinde tanımlanan işlemi,

ff) Transfer noktası: Üreticiler veya çevre izin ve lisans belgesine sahip AEEE işleme tesisleri tarafından atık elektrikli ve elektronik eşyaların AEEE işleme tesisine gönderilmeden önce, taşımanın çevresel etkilerinin en aza indirilmesi ve ekonomik olması amacıyla gerekli tedbirlerin alınarak bekletilmesi için kurulan alanları,

gg) Tüketici/son kullanıcı: EEE'yi kullanan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğğ) Uzaklaştırma: Çevre açısından güvenli işlemenin sağlanması için AEEE'lerin içerisindeki tehlikeli maddelerin, karışımların ve bileşenlerin elle, mekanik, kimyasal veya metalürjik yöntemler yoluyla çıkartılmasını,

hh) Üretici: 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamındaki mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere, satış yöntemine bağlı olmaksızın;

1) Türkiye'de yerleşik bulunan ve kendi adı veya ticari markası altında elektrikli ve elektronik eşya imal eden veya elektrikli ve elektronik eşyayı tasarlatan veya imal ettiren ve bunları yurt içinde kendi adı veya ticari markası ile piyasaya arz eden,

2) Türkiye'de yerleşik bulunan ve başka tedarikçiler tarafından üretilen elektrikli ve elektronik eşyayı yurt içinde kendi adı veya ticari markası ile yeniden satan,

3) Türkiye'de yerleşik bulunan ve ticari amaçlarla elektrikli ve elektronik eşya ithal eden,

4) Başka bir ülkede yerleşik bulunan, EEE'yi doğrudan Türkiye'deki tüketici/son kullanıcılara uzaktan iletişim yoluyla satan,

gerçek veya tüzel kişileri,

ıı) Üretici kayıt numarası: EEE bilgi sistemine kayıt yapıldığında alınan kayıt numarasını,

ii) Yeniden kullanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (öö) bendinde tanımlanan işlemi,

jj) Yeniden kullanıma hazırlama: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (pp) bendinde tanımlanan atık olan ürün veya ürün bileşenlerinin başka ön işleme tabi olmasına gerek kalmadan temizleme, onarım ya da kontrol işlemleri ile tasarlandığı şekle getirilmesini,

kk) Yetkili idare: Büyükşehir belediye sınırları içerisinde büyükşehir ve ilçe belediyelerini, büyükşehir haricindeki illerin il ve ilçe belediyeleri ile mücavir alanları dışında il özel idarelerini, belediyelerin görev ve yetki alanı dışında kalan alanlarda ilgili mevzuatı uyarınca atık yönetiminde yetkili kılınan sorumlu idareleri,

ll) Yetkili temsilci: 7223 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde tanımlanan yetkili temsilciyi,

ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5- (1) EEE'lerin yaşam döngüsünde yer alan ilgili taraflarca; döngüsel ekonomi, sürdürülebilir üretim ve tüketim ile sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda EEE tasarım ve üretiminin sağlanması, atık oluşumunu önlemeye ve azaltmaya yönelik gerekli tedbirler alınarak AEEE oluşumunun önlenmesi, atık oluşumunun kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle AEEE'lerin yeniden kullanıma hazırlanması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması sağlanarak bertaraf edilecek atık miktarının azaltılması esastır.

(2) Elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimine yönelik ulusal ölçekli strateji ve politikaların belirlenmesinde ve uygulanmasında, genişletilmiş üretici sorumluluğu ilkesi ve kirleten öder ilkesinin uygulanması, genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında elektrikli ve elektronik eşya üreticileri ve ilgili diğer paydaşlar için sorumluluk paylaşımı yapılması esastır.

(3) EEE'lerin ve bileşenlerinin tasarım ve üretiminde; ürünlerin kullanım ömrü uzatılarak atık haline gelmeden uzun süreli kullanılabilen, tamir ve onarım ile yeniden kullanımına imkân sağlayan, atık olduktan sonra ise yeniden kullanıma hazırlanmasını, geri dönüştürülmesini veya geri kazanımını kolaylaştıran eko tasarım gerekliliklerinin uygulanması için gerekli önlemler alınır.

(4) Doğal kaynak ve hammadde kullanımının azaltılması ve geri kazanımın artırılması amacıyla özellikle yeni tasarım ürünlerde, teknik açıdan uygun olması durumunda geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına öncelik verilir. Bakanlık, EEE'lerde geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımına yönelik hususlar ile zorunlu kullanıma ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.

(5) Toplanan AEEE'lerin çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislerde işlenmesi sağlanarak 21 inci maddedeki yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm ve geri kazanım oranları sağlanır.

(6) Yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm ve geri kazanım imkânının teknik olarak bulunmadığı AEEE'ler ve parçaları, çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislerde bertaraf edilir.

(7) Elektrikli ve elektronik eşya ile atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetiminden sorumlu kişi veya kişiler ile kurum/kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına zararlı olabilecek etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. AEEE'lerin yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi amacıyla yapılan harcamalar, bu atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından müteselsil sorumluluk ilkesi çerçevesinde karşılanır.

(8) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (hh) bendinin (2) numaralı alt bendinde tanımlanan üretici tarafından piyasaya arz edilen ürünler üzerinde, aynı bendin (1) numaralı alt bendinde tanımlanan üreticinin de markasının bulunması durumunda, ürünlerin üreticisi olarak aynı bendin (1) numaralı alt bendinde yer alan gerçek veya tüzel kişiler sorumludur.

(9) Herhangi bir finans anlaşması dâhilinde finans sağlayan gerçek veya tüzel kişiler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (hh) bendinde belirtilen üretici tanımlı koşullarını sağlamadıkları sürece üretici olarak değerlendirilmezler.

(10) AEEE'ler ile birlikte toplanan atık pil ve akümülatörler, AEEE'lerden ayrıldıktan sonra 31/8/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yönetilir.

(11) TÜÇA, Bakanlığın genişletilmiş üretici sorumluluğu politika ve planları kapsamında yapılan gönüllü anlaşmalara istinaden EEE üreticilerinin sorumluluklarını ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlayabilir, destek olabilir, bu sorumluluk ve yükümlülükleri devralabilir. TÜÇA'nın bu Yönetmelik kapsamında yapacağı faaliyetlerinin usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve TÜÇA'nın internet sayfasından duyurulur.

(12) Elektrikli ve elektronik eşya üreticileri tarafından depozito uygulaması dâhilinde piyasaya arz edilen ürünlere yönelik işlemler Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6- (1) Bakanlık;

a) Elektrikli ve elektronik eşyaların üretimi, tedariki, piyasaya arzı ile atık elektrikli ve elektronik eşyaların biriktirilmesi, toplanması, taşınması, depolanması, işlenmesi süreçlerini ve bu süreçlerin izlenmesi, kontrolü ve raporlanmasına ilişkin strateji ve politikaları belirlemekle, kısıtlama ve yasaklama dâhil idari, mali ve teknik tedbirleri almak ve düzenlemelerde bulunmakla,

b) Elektrikli ve elektronik eşya üreticilerinin EEE bilgi sistemine yaptıkları bildirim ve beyan yükümlülüklerinin takibini yapmakla,

c) Atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimi ile ilgili tarafların kayıt altına alınmasını ve bunların sorumluluk ve yükümlülüklerinin belirlenerek yerine getirilmesini sağlamakla, izlenmesini, kontrolünü ve denetimini gerçekleştirmekle ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli idari işlemleri uygulamakla,

ç) Bu Yönetmelik kapsamındaki ilgili taraflara yönelik bilgilendirici eğitim faaliyetleri düzenlemekle/düzenletmekle,

d) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğine göre atık elektrikli ve elektronik eşya işleme tesislerine ve yeniden kullanıma hazırlama tesislerine çevre izin ve lisans belgesi vermekle,

e) Döngüsel ekonomi ve sıfır atık ilke ve yaklaşımları kapsamındaki çalışmalar ile görev alanına giren konularda gerekli gördüğü ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek, çalışmalara katılım sağlamak ve raporlama yapmakla,

görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda birinci fıkrada belirtilen görev ve yetkilerini, sınırlarını belirlemek sureti ile il müdürlüklerine devredebilir.

(3) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin konularda ilave idari, mali ve teknik düzenlemelerde bulunabilir, tanımlayıcı, açıklayıcı ve düzenleyici hususlara yönelik usul ve esasları belirleyebilir, bu Yönetmelikle sorumluluk verilmiş taraflarla iş birliği yapabilir.

İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) İl müdürlükleri;

a) Atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimi sürecinde yer alan taraflar arasındaki koordinasyonu sağlamakla,

b) Yetkili idarelerin, atık yönetim faaliyetleri ile İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planları kapsamındaki atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimine ilişkin faaliyetlerini izlemekle, değerlendirmekle ve denetlemekle,

c) EEE üreticileri veya çevre izin ve lisans belgesine sahip AEEE işleme tesisleri tarafından kurulan transfer noktalarına çevre izin ve lisans belgesi vermekle,

ç) İl sınırları içerisinde faaliyette bulunan çevre izin ve lisans belgesine sahip transfer noktalarının, AEEE işleme tesislerinin ve yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin faaliyetlerini izlemek, denetlemek, bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli idari işlemleri uygulamakla,

d) İl sınırları içinde faaliyette bulunan üreticileri tespit ederek kayıt altına alınmalarını sağlamakla, dağıtıcı/distribütör ve üreticilerin sorumluluklarının ve yükümlülüklerinin izlenmesini, değerlendirilmesini ve denetimini yapmakla,

e) Bakanlıkça belirlenen esaslara göre AEEE'lerin taşınması ile ilgili faaliyet gösteren firmalara ve araçlara atık taşıma lisansı vermekle, bu lisansa esas faaliyetlerini kontrol etmekle, gerekli hallerde iptal etmekle veya yenilemekle,

f) 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında görev ve yetki devri yapılması halinde bu görev ve yetkileri yerine getirmekle,

görevli ve yetkilidir.

Mahalli idarelerin görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Büyükşehir belediyeleri, AEEE'lerin il genelinde etkin toplanması amacıyla belediyelerce yürütülen çalışmaları koordine etmekle yükümlüdür.

(2) İl özel idareleri, il belediyeleri, büyükşehir ilçe belediyeleri, ilçe belediyeleri, belde belediyeleri ve mahalli idare birlikleri;

a) AEEE'lerin yönetimine ilişkin faaliyetlerini, Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında il özelinde hazırlanan İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı ile uyumlu olarak yürütmekle,

b) Sıfır Atık Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda atık getirme merkezlerini ve mobil atık getirme merkezlerini kurarak ve gerekmesi halinde mobil atık getirme merkezi olarak taşıtlarla toplama sistemini destekleyerek AEEE'lerin yönetimini sağlamakla ve halkı bilgilendirmekle,

yükümlüdür.

Üreticilerin yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında EEE üreticileri;

a) Eğitim faaliyetleri yapmak ve/veya bu faaliyetlere katkıda bulunmakla,

b) Kaynakların verimli kullanılması amacıyla sürdürülebilir üretim ve tüketim modelleri geliştirerek dayanıklı, uzun ömürlü, tamir edilebilir, yeniden kullanılabilir ve iyileştirilebilir ürünleri tasarlamakla ve üretmekle,

c) Çevrenin korunması ve/veya güvenlik gereklilikleri açısından zorunluluk olmadığı sürece kullanılmış EEE'lerin yeniden kullanımını veya AEEE'lerin yeniden kullanıma hazırlanmasını engelleyecek EEE tasarımlarından veya üretim proseslerinden kaçınmakla,

ç) Bu Yönetmelikte belirtilen yeniden kullanıma hazırlama/geri dönüşüm ve geri kazanım oranlarının sağlanması ve atıkların azaltılması amacıyla EEE'lerin tasarımı ve üretimi sırasında, ürünlerin atık olduktan sonra kolayca parçalanmasını, ayrıştırılmasını, yeniden kullanıma hazırlanmasını, geri dönüşümünü ve geri kazanımını kolaylaştıracak malzeme ve parçaları kullanmakla,

d) Elektrikli ve elektronik eşyaların atık haline gelmesi durumunda çevreye duyarlı geri kazanımı ve bertarafı da dâhil olmak üzere çevrenin ve insan sağlığının korunması amacıyla elektrikli ve elektronik eşya imalatında bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin Bakanlıkça yapılan düzenlemelere uymakla,

e) Piyasaya arz edilen EEE'lerin; atık olduktan sonra ayrı toplanmasını ifade eden TS-EN 50419 sayılı Türk Standardına uygun olarak EK-6'da yer alan sembolle işaretleyerek eşyanın üzerinde görünür, okunaklı ve silinmeyecek şekilde yer almasını sağlamakla, istisnai olarak ürünün boyutu veya işlevi nedeniyle gerekli olduğu durumlarda sembolü ambalajın, kullanım talimatlarının veya EEE garanti belgesinin üzerinde yer almasını sağlamakla,

f) AEEE'lerin diğer evsel atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi ve yeniden kullanım, geri dönüşüm veya geri kazanım için uygun toplama noktalarına götürülmesinin gerekliliği ile EK-6'da yer alan sembolün anlamı ve EEE'lerde bulunan tehlikeli maddelerin çevre ve insan sağlığı üzerindeki olası etkilerine yönelik bilgileri EEE'lerin kullanım talimatları, satış noktaları ve kamuoyu bilinçlendirme kampanyaları yoluyla tüketicilere aktarmakla,

g) Bakanlığın EEE bilgi sistemine kayıt olmakla, sistemden EEE üreticisi kayıt numarasını almakla ve EEE üretici bilgilerinde herhangi bir değişiklik olması durumunda 30 takvim günü içinde bilgilerini sistem üzerinden güncellemekle,

ğ) EEE bilgi sistemi üzerinden talep edilen bilgi ve belgeleri her yıl Mart ayı sonuna kadar bildirmekle,

h) AEEE'lerin toplanması ve işlenmesi amacıyla bu Yönetmelik hükümlerine uygun sistem kurmakla, kurulmasını sağlamakla ve/veya destek olmakla,

ı) Kurdukları transfer noktaları için il müdürlüğünden çevre izin ve lisans belgesi almakla,

i) Evsel AEEE'lerin toplanması amacıyla yılda en az bir kez markasına, modeline, üreticisine ve muhtevasına bakılmaksızın AEEE'leri münferiden ve/veya dağıtıcı/distribütörlerle iş birliği içinde geri alma kampanyaları düzenlemekle, kampanyaları sosyal medya da dâhil olmak üzere uygun iletişim kanallarıyla kamuoyuna duyurmakla ve kampanya sonuçlarına ilişkin Bakanlığa bilgi vermekle,

j) 20 nci maddede belirtilen toplama hedeflerinin gerçekleştirilmesi amacıyla bu Yönetmelikte yükümlülük verilen ilgili taraflarla iş birliği yapmakla,

k) Piyasaya arz ettiği elektrikli ve elektronik eşyalardan kaynaklanan AEEE'lerin bileşenlerinin ve parçalarının yurt içinde işleme imkânının teknik olarak bulunmaması durumunda bu AEEE'lerin yönetimine yönelik bir sistem kurmakla,

l) EEE'lerin atık haline geldiğinde çevreyle uyumlu şekilde yönetilebilmesi için ayrı toplanması ve çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislere gönderilmesi hususunda tüketicileri/kullanıcıları bilgilendirmekle,

m) Özellikle yeni tasarım ürünlerde, teknik açıdan uygun olması durumunda geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına öncelik vermekle,

n) 31/12/2019 tarihli ve 30995 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekle, yükümlüdür.

(2) Türkiye'de yerleşik olmayan üreticiler tarafından uzaktan iletişim yoluyla Türkiye'de piyasaya arz edilecek EEE'lerin üreticisi tarafından bu Yönetmelikteki yükümlülüklerin sağlanması için yetkili temsilci atanması zorunludur. Yetkili bir temsilcinin atanması, üretici tarafından yazılı yetkilendirme ile yapılır.

(3) EEE üreticileri, herhangi bir AEEE toplama organizasyonuna dâhil olduklarında evsel ve evsel olmayan AEEE'lerin ayrı toplanması ve taşınması ile işlenmesinin yanı sıra bu konudaki raporlama yükümlülüklerinin EK-4'te yer alan bilgiler doğrultusunda EEE bilgi sistemi üzerinden yerine getirilmesinden sorumludur. Bakanlık, EEE Bilgi Sistemi üzerinden ilave bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(4) EEE üreticileri, AEEE'ler ve bunların bileşenlerinin yeniden kullanıma hazırlanması için gerçekleştirilecek söküm, onarım, kontrol gibi işlemlerin kolaylaştırılması amacıyla yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti gerçekleştiren atık işleme tesisleri ile iş birliği yapabilir.

EEE dağıtıcılarının/distribütörlerinin yükümlülükleri

MADDE 10- (1) Elektrikli ve elektronik eşya dağıtıcıları/distribütörleri, üretici konumunda olmaları durumunda 9 uncu maddede yer alan yükümlülükleri yerine getirirler.

(2) EEE dağıtıcıları/distribütörleri;

a) Mesafeli satışlar da dâhil olmak üzere yeni bir ürün sattıklarında, tüketici tarafından talep edilmesi halinde eş tipte ve aynı işlevi gören AEEE'yi markasına, modeline, üreticisine ve muhtevasına bakılmaksızın almakla, yeni ürünün alıcının adresine teslim edildiği durumlarda, dağıtıcı/distribütör veya onun adına teslimatı yapana iade edilen evsel AEEE'yi aynı yerden almakla ve bunun için herhangi bir nakliye ücreti veya başka bir ilave ücret talep etmemekle,

b) AEEE teslimatının yeni EEE'nin satın alınmasıyla aynı anda gerçekleştirilememesi durumunda, tüketiciler tarafından talep edilmesi halinde, EEE'nin satış belgesinde belirtilen satış tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde olmak kaydıyla tüketiciye/son kullanıcıya bildirilen tarihte AEEE'yi teslim almakla,

c) Elektrikli ve elektronik eşyalar ile ilgili satış alanları en az 400 m² olan satış noktalarında, dış boyutu 25 cm'den küçük olan AEEE'lerin toplanması için mor renkli, üzerinde okunaklı ve görünebilir boyutta "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya" yazısı ve sıfır atık logosu bulunan Sıfır Atık Yönetmeliğine uygun biriktirme ekipmanı

bulundurmakla veya satış yerinin kapalı bir bölümünü bu amaçla kullanmakla ve EEE satın alma şartı aranmaksızın tüketiciler tarafından buraya bırakılan AEEE'ler için herhangi bir ücret talep etmemekle,

ç) Satış noktalarında veya internet siteleri gibi uzaktan satış kanallarında tüketicileri, AEEE toplama ve kabul sistemleri ile AEEE'nin ayrı olarak biriktirilmesi, yeniden kullanımı, çevreyle uyumlu geri dönüşümü ve geri kazanımına ilişkin sorumlulukları hakkında bilgilendirmekle,

d) Mesafeli satışlar da dâhil olmak üzere tüm satışlarında bu Yönetmelik kapsamında alınmış olan üretici kayıt numarasına sahip olmayan üreticilerin ürünlerini satmamakla, yükümlüdür.

(3) Elektrikli ve elektronik eşya üreticileri tarafından depozito uygulaması dâhilinde piyasaya arz edilen ürünlerin satışını yapan EEE dağıtıcıları/distribütörleri, depozito uygulamaları kapsamında üreticilerle iş birliği yapar.

(4) EEE dağıtıcıları/distribütörleri tarafından ikinci fıkrada yer alan yükümlülükleri kapsamında toplanan AEEE'ler çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislere ulaştırılncaya kadar ilgili dağıtıcı/distribütöre ait satış noktalarında veya ürün depo alanlarında uygun bir alanda muhafaza edilebilir. Toplanan AEEE'lerin bekletileceği uygun alan bulunmaması durumunda EEE dağıtıcıları/distribütörleri tarafından toplanan AEEE'ler atık getirme merkezlerine veya transfer noktalarına götürülebilir veya çevre izin ve lisans belgesi bulunan AEEE işleme tesislerine gönderilir.

(5) EEE dağıtıcıları/distribütörleri tarafından bu maddede belirtilen yöntemler ile toplanan AEEE'lerin bilgileri ve adet cinsinden kayıtları tutulur. Bu kayıtlar, en az beş yıl süreyle saklanır ve istenmesi halinde Bakanlığa sunulur.

Tüketicilerin/son kullanıcıların yükümlülükleri

MADDE 11- (1) Elektrikli ve elektronik eşya tüketicileri/son kullanıcıları;

a) Sürdürülebilir tüketime katkı sağlamak amacıyla uzun ömürlü, enerji verimli veya enerji tasarrufu sağlayan, tamir edilebilir EEE'leri tercih etmekle, kullanılmış EEE'ler için yeniden kullanım seçeneklerini değerlendirmekle,

b) AEEE'leri diğer evsel atıklardan ayrı olarak biriktirmekle,

c) AEEE'lerini belediyelerin sıfır atık yönetim sistemi dâhilinde oluşturduğu toplama sistemine/toplama noktalarına, atık getirme merkezlerine, dağıtıcıların/distribütörlerin, üreticilerin veya AEEE işleme tesislerinin oluşturdukları toplama yerlerine/sistemlerine vermekle,

ç) AEEE'lerini kayıt dışı toplama yapanlara vermemekle, yükümlüdür.

(2) Tüketiciler kullanılmış EEE'leri yeniden kullanıma yönlendirebilir veya atık olarak nitelendirebilir. Kullanılmış EEE'lerini atık olarak nitelendirdikleri durumda AEEE üreticisi olarak birinci fıkrada verilen yükümlülüklerle uymakla yükümlüdür.

AEEE işleme tesislerinin, yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin ve transfer noktalarının yükümlülükleri

MADDE 12- (1) AEEE işleme tesisleri;

a) İnsan sağlığının ve çevrenin korunması kaydıyla AEEE'lerin bu Yönetmelikte belirtilen oranlarda geri dönüşüm ve geri kazanımının sağlanması için uygun yöntem ve mevcut en iyi teknikleri kullanmakla,

b) Faaliyetleri için Bakanlıktan çevre izin ve lisans belgesi almakla,

c) Geçici faaliyet belgesi aşamasından sonra çevre izin ve lisans belgesi başvurusunda iş yeri açma ve çalışma ruhsatını sunmakla,

ç) 13 üncü maddede belirtilen şartları sağlamakla,

d) Bakanlığın çevrimiçi programlarına kayıt olmak ve tesisine kabul ettiği, işlediği, bakiye olarak oluşturduğu atıklar ile atık işleme faaliyeti neticesinde oluşturduğu/ürettiği ürünlerin bilgisini içeren kütle-denge bildirimlerini hazırlamakla, çevrimiçi programı kullanarak bildirim yapmakla ve onaylamakla, bu bilgilerin yer aldığı belgeleri beş yıl süreyle muhafaza etmekle,

e) Ulusal sağlık ve güvenlik standartlarına uyarak, ihtiva ettiği kirleticilerden dolayı çalışanlar için risk arz eden AEEE'leri tesise kabul etmemekle,

f) İşleme tesislerinde gerçekleştirilen AEEE işleme verimini artırmak amacıyla çalışan personelin tercihen en az teknik lise mezunu/meslek yüksekokullarının atık yönetimi ile ilgili programını tamamlamış olmasını sağlamakla,

g) Atıkların güvenli bir şekilde yönetilmesi için personelin eğitimini sağlamakla/sağlatmakla veya ilgili alanda Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanmış mesleki yeterlilik belgesi bulunan personel çalıştırmakla,

ğ) Tesisin gerek işletilmesi sırasında gerekse işletme sonrasında oluşması muhtemel çevresel kirliliğin önlenmesi ve/veya oluşan kirliliğin giderilmesi ve tesiste bulunan atıkların yönetilmesi amacıyla usul ve esasları ile miktarı Bakanlıkça belirlenen teminatı geçici faaliyet belgesi başvurusunda Bakanlığa vermekle,

h) Tesisin ömrünü tamamlaması, tesisin kapatılmasına karar verilmesi veya tesisin çevre izin ve lisans belgesinin yenilenmemesi durumunda tesise atık kabul etmemekle, çevrimiçi kütle-denge bildirimlerini tamamlamakla ve 9/10/2021 tarihli ve 31623 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile belirlenen kapatmaya ilişkin esaslar doğrultusunda ve aynı Yönetmeliğin EK-3'ünde yer alan formata uygun olarak kapatma planı hazırlayarak tesisin bulunduğu ilin il müdürlüğüne onaylanmak üzere sunmakla,

yükümlüdür.

(2) Yeniden kullanıma hazırlama tesisleri;

a) AEEE işleme faaliyeti konusunda çevre izin ve lisans belgesine sahip olmakla,

b) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerle ilave olarak 14 üncü maddede belirtilen şartları sağlamamakla, yükümlüdür.

(3) Transfer noktaları;

a) 15 inci maddede yer alan şartlara uygun olarak tesislerini teşkil etmekle,

b) İl müdürlüğünden çevre izin ve lisans belgesi almakla,

c) Bakanlığın çevrimiçi programlarına kayıt olmak ve kabul ettiği atıkların bilgisini içeren kütle-denge bildirimini hazırlamak, çevrimiçi programı kullanarak bildirim yapmak ve onaylamakla, yükümlüdür.

(4) AEEE işleme tesisleri ile yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin kurulum, işletim ve bakım süreçleriyle kullanılacak prosese yönelik teknoloji seçiminde mevcut en iyi teknikler esas alınır, tesislerde uygulanacak mevcut en iyi tekniklere ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AEEE İşleme Tesisleri, Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisleri ve Transfer Noktaları

AEEE işleme tesislerinin sağlaması gereken şartlar

MADDE 13- (1) AEEE işleme tesislerinde Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükümlerine uyulması ve İşyerleri-Atık elektrikli ve elektronik ekipman işleme tesisleri için kurallar başlıklı TS 13615 Standardında verilen şartların sağlanması zorunludur.

(2) AEEE işleme tesislerinde, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumundan teknik uygunluğuna ilişkin kalibrasyon sertifikası almış radyasyon ölçüm cihazları kullanılır. Bu cihazlar için radyasyon ölçümüne yönelik ilgili kurum veya kuruluşlardan eğitim sertifikası almış personel bulundurulur.

(3) AEEE'lerin işlenmesinde tehlikeli madde ve sıvıların uzaklaştırılması işlemleri ile seçici işleme yöntemleri asgari olarak EK-3'e uygun şekilde gerçekleştirilir.

(4) AEEE işleme tesislerinde, 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ile getirilen yükümlülüklerle uyulması zorunludur.

(5) Tesislerin faaliyetlerine ve/veya prosesine yönelik ulusal standartların bulunması/yayımlanması ve bu standartlara da uyulmasının Bakanlıkça istenmesi durumunda çevre izin ve lisans sürecinde bu standartlara uyum sağlanır.

(6) Bu Yönetmelikte belirtilen işleme tesislerinin sağlaması gereken şartlara ilave şartlar Bakanlıkça ayrıca belirlenebilir.

Yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin sağlaması gereken şartlar

MADDE 14- (1) AEEE'lerin temizleme, onarım veya kontrol işlemleri ile tasarlandığı hale getirildiği yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti, çevre lisanslı AEEE işleme tesislerinde gerçekleştirilir. Yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti için çevre izin ve lisans belgesi, AEEE işleme tesisinin çevre izin ve lisans belgesi geçerlilik süresini aşmayacak şekilde ve AEEE işleme tesisinin çevre izin ve lisans belgesi kapsamında yer alan EEE kategorilerinden verilir.

(2) Yeniden kullanıma hazırlama tesislerinde Atık elektrikli ve elektronik donanımların yeniden kullanıma hazırlanması ile ilgili gereklilikler başlıklı TS EN 50614 Standardında verilen şartların sağlanması zorunludur. Bu standartta belirtilen şartları sağlamayan ve çevre ve insan sağlığı ile güvenlik riskleri doğrultusunda yeniden kullanılması uygun olmadığı belirtilen AEEE'ler için yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti gerçekleştirilemez.

(3) Yeniden kullanıma hazırlık, arızalı bir EEE'nin onarımında kullanılması veya yeniden kullanımı amaçlanan EEE bileşenlerinin veya parçalarının AEEE'den çıkarılmasını içerebilir.

(4) Bu maddede belirtilen şartlar yeniden kullanıma hazırlama amacıyla faaliyet gösteren AEEE işleme tesisleri için geçerli olup; atık haline gelmeyen kullanılmış veya ikinci el eşyayla ilgili faaliyetleri kapsamaz.

(5) Tamirhaneler, servisler gibi EEE'lere yönelik bakım onarım hizmeti veren gerçek veya tüzel kişiler yeniden kullanıma hazırlama kapsamı dışındadır.

Transfer noktalarının sağlaması gereken şartlar

MADDE 15- (1) Transfer noktaları, AEEE'lerin toplanması amacıyla üreticiler veya çevre izin ve lisans belgesine sahip AEEE işleme tesisleri tarafından kurulur ve işletilir. Transfer noktalarında AEEE'lerin bekletildiği alanların; kapalı olması, tabanının sızdırmazlığı sağlayacak şekilde geçirimsiz ve tutuşmaz malzemeden teşkil edilmesi şartı aranır. Transfer noktalarında;

a) Kantar ve kayıt sistemi,

b) Radyasyon ölçüm cihazı,

c) Sızıntı sularının toplanması için yeterli ve uygun toplama kanalları,

ç) Yağ tutucu ve emici malzeme,

d) Yangın söndürme ve paratoner sistemi,

bulundurulması zorunludur.

(2) AEEE işleme tesisleri tarafından kurulan transfer noktası için çevre izin ve lisans belgesi, AEEE işleme tesisinin çevre izin ve lisans belgesi geçerlilik süresini aşmayacak şekilde ve AEEE işleme tesisinin çevre izin ve lisans belgesi kapsamında yer alan EEE kategorilerinden verilir.

AEEE işleme tesisleri ile yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin bilgilendirilmesi

MADDE 16- (1) Üreticiler tarafından, AEEE'lerin toplama, yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm ve geri kazanım dâhil olmak üzere teknik kriterlere uygun olarak işlenmesinin sağlanması, çalışanların sağlığı ile çevrenin korunması ve atıkların uygun şekilde yönetilmesinin sağlanması amacıyla piyasaya arz edilen her EEE için bu ürünün bileşenleri, kullanılan malzemeler ve ürünün ihtiva ettiği tehlikeli madde ve karışımların yeri ile ilgili bilgilerden oluşan el kitabı veya elektronik bilgi kaynağı işleme tesislerinin kullanımına sunulur.

(2) Yeni bir EEE tipini piyasaya ilk defa arz eden üreticiler, piyasaya arz tarihinden itibaren bir yıl içerisinde bu ürünlerin uygun şekilde onarılması ve yeniden kullanımı ile ürünlerinden kaynaklanan AEEE'lerin ve parçalarının yeniden kullanıma hazırlanması ve uygun yöntemlerle işlenmesi hakkında gerekli bilgilerin hazırlanmasını sağlar ve söz konusu bu bilgileri internet sayfalarından veya diğer açık iletişim kaynaklarını kullanarak bu faaliyetlerde bulunan işletmelerin kullanımına sunarlar.

(3) Üreticiler, AEEE'lerin uygun teknolojiler kullanılarak işlenmesine katkıda bulunmak amacıyla işleme tesislerinde çalışan personelin eğitilmesi konusunda birinci fıkrada belirtilen hususlarla ilgili eğitim programları düzenler ve/veya Bakanlıkça düzenlenen eğitimlere katkı sağlarlar.

Çevre izin ve lisansı

MADDE 17- (1) AEEE işleme tesislerinin, yeniden kullanıma hazırlama tesislerinin ve transfer noktalarının, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında çevre izin ve lisans belgesi alması zorunludur.

(2) AEEE işleme tesisleri, yeniden kullanıma hazırlama tesisleri ve transfer noktaları 1/1/2024 tarihinden itibaren çevre izin ve lisans belgesini EK-2/A'da yer alan EEE kategorileri özelinde alır.

(3) Bakanlık tarafından, AEEE işleme tesislerinin çevre izin ve lisans aşamasında tesise kabul edilecek atık elektrikli ve elektronik eşyaların işleme yöntemi göz önünde bulundurularak ilave ulusal ve/veya uluslararası standartlara uygunluk istenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AEEE'lerin Biriktirilmesi, Toplanması ve Taşınması

AEEE'lerin biriktirilmesi ve toplanması

MADDE 18- (1) Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, bu Yönetmelikte tanımlanan toplama sistemleri doğrultusunda çevre lisanslı tesisler ile dağıtıcılar/distribütörler, üreticiler ve yetkili idareler tarafından toplanır.

(2) AEEE üreticileri; AEEE'lerin biriktirilmesine, toplama noktalarına teslim edilmesine, taşınmasına ve geri kazanımının sağlanmasına yönelik olarak bu Yönetmelik hükümleri ile Atık Yönetimi Yönetmeliği ve Sıfır Atık Yönetmeliği hükümlerine uymakla yükümlüdürler.

(3) AEEE'ler, Sıfır Atık Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda sıfır atık yönetim sistemi uygulamalarına ve İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planlarına uygun olarak biriktirilir ve toplanır.

(4) Yetkili idareler, AEEE'lerin belirli bir sistem dâhilinde toplanarak geri kazanımlarının sağlanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

AEEE'lerin taşınmasına ilişkin hükümler

MADDE 19- (1) AEEE'lerin atık getirme merkezlerinden ve transfer noktalarından işleme tesislerine taşınması Bakanlıkça belirlenen taşımaya ilişkin hususlar çerçevesinde lisanslı araçlar ile gerçekleştirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Toplama, Yeniden Kullanıma Hazırlama, Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım Hedefleri

Toplama hedefleri

MADDE 20- (1) Bakanlıkça, ilgili taraflarla birlikte gerekli tedbirler alınarak 30 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmelikte 2018 yılı toplama hedefi olarak belirlenen 4 kg/kişi-yıl hedefinin altında kalmayacak şekilde 2018-2024 (dâhil) yılları arasında evsel AEEE toplama hedeflerinin devam ettirilmesi sağlanır.

(2) Bakanlık, AEEE'lerin yönetimi konusunda bu Yönetmelikte yükümlülüğü bulunan tüm taraflar ile birlikte gerekli tedbirleri alarak aşağıda yer alan AEEE toplama hedeflerine ulaşılmasını sağlar:

a) 2025 yılı için %40.

b) 2025 yılından itibaren toplama hedefi her yıl %5 oranında artırılarak 2030 yılı da dâhil olmak üzere %65.

c) 2030 yılı sonrasında yeni toplama hedeflerinin Bakanlıkça belirlenmemesi durumunda %65.

(3) Toplama oranlarının ilgili yıl için hesaplanmasında, AEEE işleme tesisleri ile yeniden kullanıma hazırlama tesislerine giren AEEE ağırlığının önceki üç yıl yurt içinde piyasaya arz edilen EEE ağırlığının ortalamasına oranı esas alınır.

(4) Bu maddede yer alan toplama oranlarının hesaplanmasında, üreticilerin ve çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislerin Bakanlığın çevrimiçi uygulamaları üzerinden yapmış olduğu beyanlar esas alınır.

Yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri

MADDE 21- (1) Bakanlıkça, ilgili taraflarla birlikte gerekli tedbirler alınarak 30 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Yönetmelikte 2018 yılı için belirlenen aşağıdaki geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerinin 2018-2024 (dâhil) yılları arasında devam ettirilmesi sağlanır:

a) EK-1/A'nın 1 inci ve 10 uncu kategorisinde yer alan AEEE'lerin %80'i geri kazanılır, %75'i geri dönüştürülür.

b) EK-1/A'nın 3 üncü ve 4 üncü kategorisinde yer alan AEEE'lerin %75'i geri kazanılır, %65'i geri dönüştürülür.

c) EK-1/A'nın 2 nci, 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 9 uncu kategorisinde yer alan AEEE'lerin %70'i geri kazanılır, %50'si geri dönüştürülür.

ç) Gaz deşarj lambalarının %80'i geri dönüştürülür.

(2) Birinci fıkrada yer alan oranlar hesaplanırken işlemeye gönderilen AEEE'nin ortalama ağırlığı esas alınır.

(3) AEEE'lerin yönetimi konusunda bu Yönetmelikte yükümlülüğü bulunan tüm taraflar ile birlikte gerekli tedbirler alınarak tarafların 2025 yılından itibaren aşağıda verilen hedeflere ulaşması sağlanır:

a) EK-2/A'nın 1 inci ve 4 üncü kategorisinde yer alan AEEE'lerin % 85'i geri kazanılır, %80'i yeniden kullanıma hazırlanır/geri dönüştürülür.

b) EK-2/A'nın 2 nci kategorisinde yer alan AEEE'lerin %80'i geri kazanılır, %70'i yeniden kullanıma hazırlanır/geri dönüştürülür.

c) EK-2/A'nın 5 inci ve 6 ncı kategorisinde yer alan AEEE'lerin %75'i geri kazanılır, %55'i yeniden kullanıma hazırlanır/geri dönüştürülür.

ç) EK-2/A'nın 3 üncü kategorisinde yer alan AEEE'lerin %80'i geri dönüştürülür.

(4) Üçüncü fıkrada yer alan oranlar hesaplanırken, geri kazanım veya geri dönüşüm/yeniden kullanıma hazırlama tesislerine girerek uygun geri dönüşüm/geri kazanım işlemlerine tabi tutulan AEEE'lerin ağırlığının toplanan AEEE'lerin ağırlığına oranı esas alınır. Geri kazanımdan önce gerçekleştirilen ayırma ve depolama dâhil olmak üzere ön işlem faaliyetleri bu hedeflere ulaşılması bakımından hesaplama katılmaz.

(5) Atık olmayan kullanılmış EEE'lerin bir bütün olarak yeniden kullanılması durumunda, bu eşyalar geri dönüşüm ve geri kazanım hesaplamalarına dâhil edilmez.

(6) Bu maddede yer alan yeniden kullanıma hazırlama/geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinin hesaplanmasında, çevre izin ve lisans belgesine sahip tesislerin Bakanlığın çevrimiçi uygulamaları üzerinden yapmış olduğu beyanlar esas alınır.

(7) Toplama, yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri doğrultusunda EEE'nin veya AEEE'nin ağırlığının hesaplanmasında, EEE'lerin kullanımı veya performansı için gerekli olmayan ambalaj, talimat, kılavuz veya benzeri aksesuarlar ile Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yönetimi sağlanan pil ve akümülatörlerin ağırlığı hariç olmak üzere EEE'nin veya AEEE'nin kg olarak ağırlığı esas alınır. Pillerin veya akümülatörlerin elle çıkarılmaması durumunda ise pil dâhil ağırlık olduğu açıkça belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM

AEEE Toplama ve Geri Kazanım Faaliyetlerinin Finansmanı

Eysel AEEE yönetiminin finansmanı

MADDE 22- (1) 22/5/2012 tarihinden sonra piyasaya arz edilen ürünler için üreticiler, bu Yönetmelikte tanımlanan şekilde evsel AEEE'lerin toplanması ve işlenmesi için gerekli finansmanı sağlamakla yükümlüdür.

(2) EEE üreticileri tarafından 1/1/2020 tarihinden itibaren piyasaya arz edilen EEE'ler için Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda geri kazanım katılım payı ödenmesi veya Bakanlıkça belirlenecek esaslar doğrultusunda depozito uygulanması, evsel AEEE'lerin yönetiminde finansal garanti olarak kabul edilir.

(3) 22/5/2012 tarihinden önce piyasaya arz edilen EEE'lerden kaynaklanan AEEE'lerin yönetimi bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak AEEE'lerin yönetiminden sorumlu taraflarca gerçekleştirilir.

Eysel olmayan AEEE yönetiminin finansmanı

MADDE 23- (1) 22/5/2012 tarihinden sonra piyasaya arz edilen EEE'lerden kaynaklanan evsel olmayan AEEE'lerin toplanması, nakliyesi, işlenmesi ve bertaraf maliyetleri EEE'nin üreticisi tarafından üstlenilir.

(2) 22/5/2012 tarihinden önce piyasaya arz edilen EEE'lerden kaynaklanan evsel olmayan AEEE'lerin yönetim maliyeti, eşdeğer veya aynı işlevi gören yeni ürünlerle değişim yapılması durumunda yapılan anlaşmalar çerçevesinde yeni ürünleri temin eden üreticiler tarafından veya tüketiciler tarafından, diğer durumlarda ise tüketiciler tarafından karşılanır.

(3) Üreticiler ve tüketiciler tarafından evsel olmayan AEEE'lerin yönetiminde bu Yönetmeliğe aykırılık olmayacak şekilde birinci ve ikinci fıkralarda belirtilenler dışında başka finansman anlaşmaları da yapılabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kayıt, Bildirim ve Beyanlar

Kayıt, bildirim ve beyan

MADDE 24- (1) Üreticiler veya yetkili temsilciler, yurt içinde elektrikli ve elektronik eşya piyasaya arz etmeden önce EEE bilgi sistemine kayıt olmak zorundadır.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (hh) bendinin (4) numaralı alt bendinde tanımlanan üreticilerin EEE bilgi sistemine kayıtları yetkili temsilcisi yoluyla gerçekleştirilir.

(3) Üreticilerin veya yetkili temsilcilerin EK-4'te yer alan kayıt ve raporlamaya ilişkin bilgileri sağlaması zorunludur.

Bildirim ve beyanların doğruluğu ve kayıtları

MADDE 25- (1) Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında yükümlülüğü bulunan taraflar, bildirim ve belgelerini yeminli mali müşavire ve/veya bağımsız denetim kuruluşlarına inceletir ve inceleme raporunu Bakanlığa sunar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İthalat

Kullanılmış veya yenileştirilmiş EEE'lerin ithalatı

MADDE 26- (1) Kullanılmış veya yenileştirilmiş elektrikli ve elektronik eşyanın ithalatına ilişkin hususlarda eşyanın atık olmadığına kanıtlanması amacıyla EK-5'te yer alan şartların sağlanması gerekir.

(2) Birinci fıkra doğrultusunda AEEE olmadığı kanıtlanan kullanılmış veya yenileştirilmiş EEE'lerin ithalatı, Ticaret Bakanlığının ithalat izinlerine ilişkin düzenlemeleri doğrultusunda gerçekleştirilir.

(3) Kullanılmış veya yenileştirilmiş EEE'lerin AEEE olmasının tereddüt edildiği durumlarda; depolarda muhafaza masrafları dâhil olmak üzere ilgili analiz ve kontrol gibi gerek duyulan işlemlere yönelik her türlü masraf üreticiler, onlar namına hareket eden üçüncü kişiler veya AEEE olmalarından kuşkulanan kullanılmış EEE'lerin sevkiyatını düzenleyen diğer kişiler tarafından karşılanır.

AEEE'lerin ithalatı

MADDE 27- (1) AEEE'lerin ithalatına ilişkin iş ve işlemlerde, Atık Yönetimi Yönetmeliğinde belirlenen atık ithalatına yönelik hususlar çerçevesinde hareket edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 28- (1) Bu Yönetmelik, Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Hakkında 2012/19/AB sayılı ve 4/7/2012 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

İdari yaptırım

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, 2872 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinde öngörülen idari yaptırımlar uygulanır. İdari yaptırımlar ilgili mevzuatında öngörülen idarelerce tesis edilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 30- (1) 22/5/2012 tarihli ve 28300 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2 nci maddenin birinci fıkrası, 22/5/2012 tarihinden 1/1/2024 tarihine kadar uygulanır. Aynı maddenin ikinci fıkrası ise 1/1/2024 tarihinden itibaren uygulanır.

Mevcut atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetim planlarının sürekliliği

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce mahalli idarelerce hazırlanıp uygun bulunan atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetim planları, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ve Sıfır Atık Yönetmeliği ile getirilen düzenlemeler uyarınca yürütülür. Atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetim planları, mahalli idarelerin Sıfır Atık Yönetmeliğinde öngörülen geçiş takvimi uyarınca sıfır atık yönetim sistemine geçişleri ile birlikte son bulur.

Mevcut çevre izin ve lisanslı tesisler ile çevre izin ve lisans süreci devam eden tesisler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çevre izin ve lisansı alan AEEE işleme tesisleri ile yeniden kullanıma hazırlama tesisleri mevcut lisans süreleri sona erene kadar faaliyetlerine devam edebilirler.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği uyarınca AEEE işleme konusunda faaliyet göstermek üzere işlemlerini başlatmış olan tesislerin işlemleri, 30 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliğinde belirlenen işleme tesislerinin fiziksel ve teknik özellikleri esas alınarak değerlendirilir.

Mevcut aktarma merkezleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) 30 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kurulan aktarma merkezleri, 1/1/2024 tarihi itibarıyla il müdürlüğünden transfer

noktası olarak çevre izin ve lisans belgesi almakla yükümlüdür. Bu Yönetmelik ile belirlenen koşullara, bu maddede verilen süre içerisinde uyum sağlayamayan mevcut aktarma merkezleri faaliyetlerine devam edemezler.

Mevcut yetkilendirilmiş kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce üreticilerin atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimi konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmek amacı ile Bakanlıktan yetki belgesi alan kuruluşlar faaliyetlerini yetki süreleri dâhilinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütürler.

(2) Yetki yenileme talebinde bulunmayarak yetki süresi biten/yetkisi iptal edilen kuruluşlar, yetki bitim süresinden/yetki iptal yazısının tebellüğünden itibaren 6 ay içerisinde, temsiliyet payı şartlarını sağlayamama koşulu dâhil yetki iptal talebinde bulunan yetki belgesi sahibi kuruluşlar ise, talep yazısı ile birlikte faaliyetleri kapsamındaki gelir ve giderlerine ilişkin mali tabloları içeren bilgi, belge ve raporları Bakanlığa sunmak zorundadırlar.

Teminat

GEÇİCİ MADDE 6- (1) 12 inci maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi, teminata ilişkin usul ve esaslar ile teminatın miktarı Bakanlıkça belirlenip, Bakanlığın internet sayfasından ilan edilene kadar uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Yönetmelik 1/2/2023 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)